

_Ingela _Felth _Sjölund

_Pia _Hed _Andersson

__ABC-KLUBBEN åk #3

_Nyckeln till skatten

_Arbetsbok

_Överförd från första upplagan,

utgiven av _Natur & _Kultur,

_Stockholm #2013, med

__ISBN #978-#91-#27-#42870-#6

_Specialpedagogiska skolmyndigheten

#2022

_Volym ett av sex

_Till punktskriftsläsaren

.....

_Diagramuppställningar och

tankekartor har skrivits som vanlig

text med rubriker och frågor, men

hänvisning kan ibland ske till

dessa.

_Din lärare visar på ritmuffen hur

en tankekarta och ett _Venndiagram

ser ut.

_Vid en del uppgifter står det

att övningar finns i kopierings-

underlaget. _Dessa uppgifter får

du av din lärare.

_Det finns #2 svällpappersbilder.

_Skicka gärna dina synpunkter på
anpassningen av denna bok till
anpassningsfunktionen~àspsm.se

_Skattjakten, del #1 (#14).....	#19
_Vår lilla stad genom tiderna	
(#16).....	#22
_Cupen (#18).....	#25
_Volym två	
.....	
_Till punktskriftsläsaren	_I
_Larmet går (#20).....	#30
_Köttbullar och makaroner (#22) ..	#33
_Viktig information (#24).....	#38
_Stöldligan (#26).....	#42
_Asta tjuvlyssnar (#28).....	#44
_Skattjakten, del #2 (#30).....	#48
_Jag tänker sluta! (#32).....	#50
	_Iv

_Kanske datorer och en massa	
spel? (#50)	#84
_Den riktiga skatten (#52)	#87
_Mopedringen (#54)	#90
_Boken _Nyckeln till skatten	
(#56)	#93
_Språknycklar	
_Volym fyra	
.....	
_Till punktskriftsläsaren	_I
_Läsförståelse (#2)	#106
_Faktatext (#15)	#139

_Volym fem

.....

_Till punktskriftsläsaren_I

_Faktatext (forts.) (#18).....#153

_Berättande text (#27).....#174

_Volym sex

.....

_Till punktskriftsläsaren_I

_Instruerande text (#38).....#199

_Stavning och språklära (#45)...#216

_Vii

:::: #4 ::::::::::::::::::::::::::::::::::::::

_Arbetsbok

::

_Det här är _Nyckeln till skatten

::

#1. _Läs orden. _Skriv dem på rätt
plats i texten.

_Ord: omslagsbild titel

innehållsförteckning illustratör

författare rygg bokförlag

formgivare baksidestext

=== _Bildbeskrivning =====

_Bild av omslaget till boken

_Nyckeln till skatten. _De tre

barnen _Asta, _Bea och _Cesar drar

#4

#1

i en trälucka av gamla plankor.

_En spade ligger i gräset. _En
glänsande nyckel sitter i låset.

=====

é _Den som ritat bilderna kallas
---.

é _Den som satt ihop texten med
bilderna och sett till att allt
blir snyggt kallas ---.

é _I början av boken finns en ---.

é _Den visar en lista över alla
kapitel i boken.

:::: #5 ::::::::::::::::::::::::::::::::::::::

#2. _Ta reda på om boken.

é _Bokens titel är ---.

é _Författaren heter ---.

é _Illustratören heter ---.

é _Förlaget som gett ut boken
heter ---.

é _Boken har --- kapitel.

#3. _Läs bildbeskrivningen på sidan

#4. _Fundera och skriv vad du tror
att boken kommer att handla om.

#5

#3

#4. _Arbeta tillsammans. _Sätt dig
med en kamrat. _Berätta för
varandra vad ni tror att boken
kommer att handla om.
_Jag har berättat för ---.

#5

#4

..... #6

_Det blir ingen ny cykel

.....

#1. _Var utspelar sig den största delen av kapitlet?

#2. _Vi får reda på att både _Asta och _Sigge ska till museet. _Vad ska de göra där? _Skriv färdigt meningarna.

_Asta ---

_Sigge ---

#3. _Vad pratar _Sigges föräldrar om?

#6

#5

#4. _Författaren har på olika sätt beskrivit att _Astras kläder är för små. _Leta i texten och skriv av minst två meningar där detta beskrivs.

#5. _Vad kan det bero på att kläderna blivit för små, tror du?

#6. _På sidorna #8 och #9 i läseboken finns flera ord som är namn på kroppsdelar. _Markera de kroppsdelar som nämns i din läsebok.

_Kroppsdelar: axel hår nacke hud
arm rygg midja fot vad tå
huvud ögon näsa hals kind
armbåge handleder lår knä ben

#7

#7

_Den försvunna skatten

.....

#1. _Klassen är på besök på museet.

_Vilka tog emot dem där?

#2. _Asta bestämde sig för att

retas med _Sigge. _Vad gjorde hon?

#3. _Hur reagerade _Sigge? _Vad

gjorde han?

#4. _Vad får du veta om den

försvunna skatten i det här

kapitlet? _Skriv och berätta.

#5. _I texten får vi veta var
runstenen står. _Titta på kartan i
början av boken. _Vem av barnen
bor närmast den platsen?

#6. _Guiden på museet berättar att
det finns en lag som talar om vad
man ska göra om man hittar något
som är riktigt gammalt. _Den lagen
heter _Kulturminneslagen. _Fyll i
texten med det du fick veta om
lagen i kapitlet.

_Utdrag ur kulturminneslagen

.....

_Ett fornfynd är ett föremål som hittas som är minst ---(#1) år gammalt och som saknar ägare. _Om fornfyndet består av ---(#2), silver, koppar eller brons är upphittaren skyldig att ---(#3) fyndet. _Sedan får upphittaren betalt av ---(#4).

_Beloppet räknas ut genom att man får ---(#5) och lite till.

:::: #10 ::::::::::::::::::::::::::::::::::::::

__ABC-KLUBBENS sista fall

::

#1. _Arbeta tillsammans. _Vad hände
i kapitlet? _Använd bilderna och
nyckelorden. _Träna dig på att
återberätta händelseförloppet.

_Berätta sedan för någon.

=== _Bildbeskrivning =====

_Bild #1: _Asta, _Bea och _Cesar
sitter vid ett bord i en källare.

_Nyckelord: __ABC-KLUBBEN, lägga
ner, barnsligt

#10

#11

_Bild #2: _Cesars mamma kommer in genom ytterdörren och slänger väskan på golvet och kliver ur skorna. _Morfar torkar disk i köket.

_Nyckelord: upprörd, _Gavinis, sälja, spökar, köpa

_Bild #3: _Asta, _Bea och _Cesar står vid dörren till källartrappan. _Bea håller tag i _Astas och _Cesars arm.

_Nyckelord: idé, ett fall till, hjälpa, skatt

=====

_Jag har återberättat kapitlet för

---.

#2. _Vad tror du det är som låter
om natten? _Skriv.

"_Det spökar i guldsmedsaffären."

"_Det hörs konstiga ljud om
nätterna."

:::: #11 ::::::::::::::::::::::::::::::

#3. _Här är ord som har med hus och
trädgård att göra. _Para ihop
beskrivningarna a--k med orden
#1--#12.

#11

#13

- a) _Husets framsida
- b) _Det som det ryker ur på ett hus.
- c) _Den understa våningen i ett hus.
- d) _Det man tittar ut genom i ett
hus.
- e) _Ett rum byggt på husets utsida.
- f) _Övre delen på husets tak.
- g) _Sidorna på ett hus.
- h) _En behållare för vatten utomhus.
- i) _Dörren man går in i huset genom.
- j) _En plats där man odlar växter
utomhus.
- k) _En smal väg utanför huset.

- #1. rabatt
- #2. taknock
- #3. källare
- #4. gång
- #5. fönster
- #6. skorsten
- #7. veranda
- #8. fasad
- #9. ytterdörr
- #10. vattentunna
- #11. stuprör
- #12. gavel

#11

#15

:::: #12 ::::::::::::::::::::::::::::::::::::::

_Cigarraskar och ansjovisburkar

::

__ABC-KLUBBEN gräver efter skatten
och berättar vad de skulle göra om
de fick en massa pengar.

#1. _Vad skulle de köpa?

_Bea: ---

_Asta: ---

_Cesar: ---

#2. _Arbeta tillsammans. _Vad

skulle du och någon av dina

kamrater köpa? _Berätta så att det

stämmer för dig och din kamrat.

#12

#16

#3. _Vad är det för föremål __ABC-
klubben hittar?

:::: #13 ::::::::::::::::::::::::::::::

#4. _Fynden väckte barndomsminnen
hos _Cesars morfar. _Hur tror du
att han kände sig? _Varför kände
han så? ---

=== _Bildbeskrivning =====

_Morfar grimaserar och gnider sig
i ögat med skjortärmen.

=====

#5. _Arbeta tillsammans. _Berätta
om ett eget barndomsminne för en
kamrat.

#13

#17

_Jag ska berätta om när jag ---.

_Jag berättade för ---.

#6. _Ord ur ord. _Bilda nya ord av

bokstäverna i ordet

a n s j o v i s b u r k a r

bov, burk, --- ---

_Jag fick --- poäng.

_Räkna poäng.

_För ord med #2--#3 bokstäver får

du #1 poäng.

_För ord med #4--#5 bokstäver får

du #2 poäng.

_För ord med fler än #5 bokstäver

får du #3 poäng.

#14

#18

:::: #14 ::::::::::::::::::::::::::::::::::::::

_Skattjakten, del #1

::

#1. _Skriv och berätta så mycket

du kan om bilden. _Skriv med hela
meningar. ---

=== _Bildbeskrivning =====

_På väggen finns en blommig
väggbonad, bokhylla med böcker,
en fastskruvad rosa nattlampa.

_I sängen en madrass,
gulmönstrat täcke, kudde, bok
på kudden och _Ben i pyjamas,
byxorna gröna och tröjan

#14

#19

vit- och grön, i handen en
väckarklocka.

#2. _Läs igenom din text högt för
dig själv. _Är det något som
behöver rättas till? _Ändra tills
du är nöjd.

#3. _Arbeta tillsammans. _Har du
försovit dig någon gång?
_Skriv stödord på blocket och
berätta för en kamrat.
_Jag har berättat för ---.

#14

#20

:::: #15 ::::::::::::::::::::::::::::::

_Skattjakt

#4. _Se svällpappersbild.

_Lyssna till instruktionen som
beskriver hur du ska gå. _Börja
vid start. _Skriv upp de bokstäver
du passerar. _Vilket ord fick du?

#15

#21

..... #16

_Vår lilla stad genom tiderna

.....

#1. _Var har __ABC-KLUBBEN sitt
möte?

#2. _Skriv av de formuleringar i
texten på sidan #41 som beskriver
lokalen.

#16

#22

#4. _Vad passar ihop med vem? _Läs påståendena och skriv in siffrorna under rätt person. _Hur tror du att _Ingjald och _Birger såg ut? _Läs påståendena #1--#12 och skriv in siffrorna under rätt person.

_Påståenden

- #1. ägde marken på #1900-talet
- #2. ägde marken på vikingatiden
- #3. ägde marken på #1500-talet
- #4. fattig stalldräng
- #5. bror till _Hjalte
- #6. sålde smycken i _Stockholm

- #7. grävde ner allt sitt guld i jorden
- #8. reste en runsten
- #9. tillverkade guldsmycken
- #10. blev plötsligt förmögen
- #11. hittade en skatt
- #12. sista ättlingen i ätten

_Kummelstjärna

_Ingjald

---- ---- ---- ----

_Birger _Kummelstjärna

---- ---- ---- ----

_Olivia _Kummelstjärna

---- ---- ---- ----

#18

#24

_Cupen

::

#1. __ABC-KLUBBEN hade ett viktigt uppdrag. _Leta i texten. _Vilka planer hade de för kvällen?

#2. __ABC-KLUBBEN såg _Sigge och _Teddy bära på en konstig maskin. _Vad kan det vara för maskin? _Använd din fantasi och hitta på två olika förslag. _Till varje förslag ska du ge maskinen ett namn och beskriva hur den fungerar.

:::: #19 ::::::::::::::::::::::::::::::

_Väder

#3. _Beskriv hur vädret var när

_Asta och _Cesar tittade på _Beas
fotbollsmatch. ---

#4. _På väderkartor i __TV,

_Internet och i tidningar används
symboler för att visa vilket väder
en plats haft eller kommer att ha.

_Para ihop symbolbeskrivningarna

a--g med väderbeskrivningarna

#1--#7.

#19

#26

- a) en sol
 - b) ett grått moln
 - c) ett grått moln och regndroppar
 - d) ett grått moln och snöflingor
 - e) ett grått moln, en blixst och
några regndroppar
 - f) ett vitt moln och en sol som
tittar fram bakom molnet
 - g) tre slöjliknande moln som
slingrar sig runt varandra
- #1) Mulet: Himlen är helt täckt
med tjocka moln. Det är "grått".
- #2) Klart: Det är molnfritt,
soligt väder på dagen och

#19

#27

stjärnklart på natten.

#3) _Växlande molnighet: _En del moln skymmer tidvis solen.

#4) _Dimma: _Små, små vattendroppar svävar i luften och är svåra att se igenom.

#5) _Snöfall: _Himlen är täckt av moln och det snöar hela dagen eller en längre stund.

#6) _Åska: _När det åskar, kommer det ofta också kraftiga regnskurar.

#7) _Regn: _Himlen är täckt av moln och det regnar hela dagen eller en längre stund.

#19

#28

#5. _Beskriv vädret hos dig idag.

#19

#29

_Ingela _Felth _Sjölund

_Pia _Hed _Andersson

__ABC-KLUBBEN åk #3

_Nyckeln till skatten

_Arbetsbok

_Överförd från första upplagan,

utgiven av _Natur & _Kultur,

_Stockholm #2013, med

__ISBN #978-#91-#27-#42870-#6

_Specialpedagogiska skolmyndigheten

#2022

_Volym två av sex

_Till punktskriftsläsaren

.....

_Diagramuppställningar och

tankekartor har skrivits som vanlig

text med rubriker och frågor, men

hänvisning kan ibland ske till

dessa.

_Din lärare visar på ritmuffen hur

en tankekarta och ett _Venndiagram

ser ut.

_Vid en del uppgifter står det

att övningar finns i kopierings-

underlaget. _Dessa uppgifter får

du av din lärare.

_Det finns #2 svällpappersbilder.

_Skicka gärna dina synpunkter på
anpassningen av denna bok till
anpassningsfunktionen~àspsm.se

_Innehåll volym två

.....

_Siffran inom parentes hänvisar
till svartskriftsbokens sidor.

_Till punktskriftsläsaren_I

_Larmet går (#20)#30

_Köttbullar och makaroner (#22) ..#33

_Viktig information (#24)#38

_Stöldligan (#26)#42

_Asta tjuvlyssnar (#28)#44

_Skattjakten, del #2 (#30)#48

_Jag tänker sluta! (#32)#50

_Den nedgrävda dörren (#34)#54

_Blåljus och sirener (#36)#56

_Iii

_Tjuvarnas modus operandi (#38)..#60

_Övernattning (#40).....#64

_Larmet går

::

#1. _Läs bildbeskrivningarna och
nyckelorden nedan. _Träna dig på
att berätta vad som hände i
kapitlet.

=== _Bildbeskrivning =====

#1. _Ödehuset på kvällen.

#2. _Asta tittar in genom ett
fönster, _Cesar står bredvid.

#3. _En fot i lera.

#4. _Polisbil i full fart.

=====

_Nyckelord: mörker, smög, veranda,
kikade in, ljuskägla, spöke,
ficklampa, kras, fönster, larm,
rusade bort från huset, tvärstopp,
hål, skyfflade undan jord, planka,
överdelen av en dörr, polisbil,
sirener, _Yngve, smög runt huset,
hukade, andfådda, hem

#2. _Arbeta tillsammans. _Lyssna på
varandras berättelser.

_Jag har berättat för ---.

#3. _Fundera på hur det gick att
berätta muntligt. _Fick du med
allt?

#21

#31

:::: #21 ::::::::::::::::::::::::::::::

#4. _Kapitlet avslutas med att både
_Asta och _Cesar funderar på vad
som egentligen hade hänt den här
kvällen. _Tänk dig att du är _Asta
eller _Cesar och berätta vad som
hände just henne eller honom.

_Skriv i jag-form. _Skriv vad
_Asta och _Cesar säger så att det
stämmer.

_Asta: ---

_Cesar: ---

#21

#32

_Köttbullar och makaroner

::

#1. _I grupper om tre eller fyra

ska ni dramatisera hur det gick

till antingen hemma hos _Cesar

eller hemma hos _Asta den här

morgonen. _Använd kopierings-

underlaget. _Läs och träna in

din roll.

_Jag var med och dramatiserade hur

det gick till hemma hos ---.

#2. _Fyll i listan över vilka som spelade vilka roller i din grupp.

_Roll: ---

_Spelades av: ---

#3. _Spelade ni upp er scen för någon? _Markera nedan.

_Nej

_Ja, vi spelade för ---.

#4. _Utvärdera dramatiseringen.

_Berätta om vad som gick bra och vad du kan tänka på till nästa gång.

_Vem gör vad hemma hos dig?

#5. _I en familj behöver alla
hjälpas åt. _Ge varje medlem i din
familj en egen bokstav, till
exempel j för jag.

j --- --- --- ---

#6. _Skriv eller markera vem eller
vilka i din familj som utför
uppgifterna nedan.

_Uppgifter

sköta husdjur ---

tvätta fönster ---

stryka ---

duka ---

betala räkningar ---

handla ---

dammsuga ---

diska ---

tömma sopor ---

laga mat ---

tvätta ---

skotta snö ---

bädda ---

vattna blommor ---

#7. _Hjälper du till med något mer
hemma?

#23

#36

#8. _ Finns det något mer än det du
gör idag som du skulle kunna
hjälpa till med?

#23

#37

_Viktig information

.....

#1. _Rektorn samlar eleverna i gymnastiksalen och informerar om två viktiga saker. _Vilka?

#1. ---

#2. ---

#2. _Polisen _Yngve uttrycker sig formellt. _Eleverna förstår inte alltid vad han menar. _Olle får översätta. _Leta i texten på sidorna #73--#74 för att se vad _Yngve menar.

_Polisen _Yngve säger: _Vissa
indikationer tyder på att barn i
skolåldern har observerats i
brottsplatsens omedelbara närhet.

_Är det någon som kan kasta ljus
över förhandenvarande
omständigheter?

#3. _Vad menar _Yngve när han
säger: "och full diskretion
utlovas"?

_Slangord

#4. _För en del ord i språket finns påhittade, informella slangord.

_Dessa kan variera i olika delar av landet. _Para ihop orden nedan.

_Skriv också om ordet är formellt eller informellt.

f) = formellt

i) = informellt

_Ord: (cykel) sko hund bralla

doja (hoj) mat plugg skola

jycke byxa käk

_Exempel: f cykel i hoj

f --- i ---

f --- i ---

f --- i ---

f --- i ---

f --- i ---

#5. _Skriv egna slangord.

f --- i ---

f --- i ---

f --- i ---

#25

#41

_Stöldligen

.....

#1. _Nu använder _Yngve krångliga ord igen! _Leta i texten på sidorna #76--#77 för att ta reda på vad _Yngve menar.

_Yngve säger: _Och jag vill betona att ni på intet vis är misstänkta för gärningen.

#2. _Hur kan polisen veta att _Asta och _Cesar inte är inblandade i inbrottet?

#3. _Läs texten på sidan #78. _Vad föreställer bilden? _Skriv och berätta.

:::: #27 ::::::::::::::::::::::::::::::::::::::

_Yngve säger: _Det är det som är polisarbete, vet ni. _Man lägger pussel. _Bit för bit, och man vet aldrig vilka som är de viktiga pusselbitarna. _Inte förrän i efterhand.

#4. _Vilka två nya ledtrådar fick _Yngve av _Astras och _Cesars berättelse?
_Skriv dem.

#27

#43

..... #28

_Asta tjuvlyssnar

.....

#1. _Asta fick lite dåligt samvete
när _Sigge serverade henne maten.

_Varför fick hon det, tror du?

#2. _Varför tror du att _Asta
"petade i maten"?

#3. _När _Asta tjuvlyssnar hör hon
_Teddy säga: "_Jag sa ju att det
var olagligt". _Vad menade han?
_Vad hade de gjort?

#28

#44

#4. _Sigge och _Teddy talar om vad
de ska köpa för pengarna. _Vad är
det för pengar de pratar om?

:::: #29 ::::::::::::::::::::::::::::::

#5. _I listan gömmer sig tolv
maträtter. _Leta i listan.
_Skriv eller markera de du
hittar.

s p r s o p p a f å m
f i s k p i n n a r a
a a p a n n k a k a r
e o v å f f l o r s n
l a s a g n e s v i e
k ö t t b u l l a r r
s f a l a f e l k
p i z z a m o a ö
s k e b a b å a t
p i n n n a f n u
a n s t a c o s l
f a l u k o r v v a
m a k a r o n e r

#29

#46

#6. _ Vilken mat tycker du bäst om?

_ Fyll i menyn med dina
favoriträtter.

meny

_ Förrätt: ---

_ Huvudrätt: ---

_ Efterrätt: ---

#29

#47

_Skattjakten, del #2

.....

#1. _Olle skrev en gåta på tavlan.

_Olles gåta: _Sök ett rum med
många sidor. _Här hyllas tecken
på trä.

_En grupp trodde att svaret var
omklädningsrummen. _Förklara hur
de tänkte.

#2. _Astras grupp kom på rätt svar.

_Vilket var det?

#3. _Förklara hur de tänkte.

#4. _Olles skattjakt fungerade inte som den skulle. _Vad var det som gjorde att det gick fel?

#5. _Vad tror du hände med skatten?

::: #31 :::::::::::::::::::::::::::::::

_Sortera i biblioteket

#6. _Klipp ut bokryggarna från kopieringsunderlaget och placera dem rätt i bokhyllan. _Sortera dem i alfabetisk ordning efter författarnas efternamn. _Lägg alla tillrätta innan du limmar.

..... #32

_Jag tänker sluta!

.....

#1. _Bea ville helst vara ensam en stund efter skolan. _Varför?

#2. _Berätta vad du helst gör efter skolan.

#3. _Bea berättar att hon ska sluta med fotbollen. _Mamma undrar varför. _Vad säger _Bea till henne?

=== _Bildtext/beskrivning =====

_Bildtext

"_Bea rusade ut ur köket."

#32

#50

_Bildbeskrivning

_Bea står utanför ytterdörren och drar på sig en sko. _Hon är klädd i blå byxor, en tunn, blå jacka och en randig tröja. _Hon ser ledsen ut.

=====

#4. _Leta i texten efter fler exempel som beskriver vad _Bea gör, så att vi förstår hur hon känner sig.

#32

#51

_Recept

#5. _I kapitlet gör _Bea en egen variant av smoothie. _Så här skulle hennes recept kunna se ut i en kokbok. _Utgå från texten i boken och fyll i det som saknas.

_Beas _Smoothie

#1 _Portion

_Ingredienser:

#1 #1/#2 dl ---

#3 msk ---

#1 dl ---

#1/#2 dl ---

#1/#2 dl ---

_Gör så här:

#1. _Häll yoghurt ---.

#2. _Fyll på med ---.

#3. _Skaka i frysta ---.

#4. ---.

#5. _Häll upp ---.

#34

#53

_Den nedgrävda dörren

.....

#1. _I början av kapitlet vet inte

__ABC-KLUBBEN vart de ska ta

vägen. _Leta i texten efter rätt

förklaringar. _Skriv färdigt

meningarna.

_De kunde inte gå hem till _Asta

eftersom ---

_Bea ville inte att de skulle gå

hem till henne för ---

_Till _Cesar kunde de inte gå

eftersom ---

#2. _Något hände som gjorde att de
plötsligt visste vad de skulle
göra. _Berätta.

:::: #35 ::::::::::::::::::::::::::::::

#3. _Vad tror du att det fanns
bakom dörren?

#4. _Skriv och berätta.

:::: #36 ::::::::::::::::::::::::::::::::::::::

_Blåljus och sirener

::

#1. _I det här kapitlet tänker _Bea och _Asta tillbaka på tidigare händelser då de behövt få upp låsta dörrar. _Berätta vad de tänkte på.

_Asta: ---

_Hur löste det sig den gången? ---

_Bea: ---

_Hur löste det sig den gången?

#36

#56

#2. _Arbeta tillsammans. _Har du
eller någon du känner råkat bli
inlåst eller utelåst. _Berätta.

:::: #37 ::::::::::::::::::::::::::::::

#3. _Arbeta tillsammans. "_Åh nej,
viskade _Asta. _De har blivit
tagna av polisen." _Fundera
tillsammans över vad som kan ha
hänt.

=== _Bildbeskrivning =====

_Polisen lyser med sin ficklampa
på två pojkar. _Han har lagt sin
ena hand på en av pojkarnas axel.

=====

#37

#57

_Vad betyder orden?

#4. _Para ihop orden a--j med
förklaringarna #1--#10.

- a) volym
- b) dyrk
- c) låssmed
- d) grimas
- e) baklås
- f) jordkällare
- g) protestera
- h) glänta
- i) skogsdunge
- j) flåsa

#37

#58

#1. ful min

#2. visa att man är emot något

#3. liten öppen plats i skog

#4. hantverkare som kan öppna lås

#5. en grupp lövträd på en öppen

mark

#6. ljudstyrka

#7. redskap att öppna lås med

#8. andas snabbt

#9. läge när ett lås inte går att

låsa upp

#10. förvaringsplats för mat under

jord

#37

#59

_Tjuvarnas modus operandi

.....

#1. _När _Asta och _Bea kom fram

till skogsgläntan var flera

personer där. _Vilka?

#2. _Varför var alla i

skogsgläntan?

#3. _Vad menade _Yngve när han sa:

"ett föredömligt hanterat ärende"?

#4. _Varför blev _Teddy och _Sigge

besvikna när de såg vad som fanns

i gropen?

#5. "_Åh ja, det kan nog bli en substantiell remuneration ändå."

_Sökläs på sidan #119 och skriv

_Teddys pappas förklaring till vad

_Yngve menar.

:::: #39 ::::::::::::::::::::::::::::::

#6. _I slutet av kapitlet förklarar

_Yngve vad tjuvarnas "modus

operandi" betyder. _Förklara med

vanliga ord.

#7. _Yngve ber alla närvarande i

gläntan att inte berätta om den

här kvällen för någon. _Varför?

#39

#61

#8. _Arbeta tillsammans. _Fundera
på vad kapitlet handlar om och
resonera er fram till en egen
passande rubrik.

#9. _Vilket blev det lodräta ordet
(sju bokstäver)? ---

_Använd bokstaven som har numret
efter ? i svaren a) --g) och lägg
sedan ihop dessa till ordet.

a) kallas luckan över bilens

motor (#8) --- ?#6

b) blinkar på polisbil (#7)

--- ?#5

c) liten öppen plats i skog (#6)

--- ?#3

d) kände sig föräldrarna (#6)

--- ?#4

e) dragkedja (#8) --- ?#5

f) lampa att lysa ute med (#9)

--- ?#6

g) #15 minuter (#5) --- ?#4

_Övernattning

::

#1. _Hur kommer det sig att _Asta och _Bea oftast sover över hemma hos _Bea, när de sover hos varandra?

#2. _Den här kvällen berättar _Bea äntligen sanningen om varför hon inte vill åka med på fotbolls-turneringen. _Vilken var anledningen?

#3. _Bea berättar också om när hon
sov hos sin moster _Janna. _Skriv
och berätta vad som hände.

#4. _Arbeta tillsammans. _Har du
sovit borta någon gång eller har
du läst en annan berättelse om
någon som sovit borta? _Vad hände?
_Jag berättade om ---.
_Jag berättade för och lyssnade
på ---.

#40

#65

_Fantasi

- #5. _I kapitlet kan du läsa om
_Astas och _Beas fantasier om
rymden. _Låtsas att det finns liv
på en annan planet ute i rymden.
_Här får du själv fantisera.
_Planeten heter ---
_Så här ser det ut där: ---
_De här varelserna lever där: ---
- #6. _Beskriv hur det ser ut på din
fantasiplanet.

_Ingela _Felth _Sjölund

_Pia _Hed _Andersson

__ABC-KLUBBEN åk #3

_Nyckeln till skatten

_Arbetsbok

_Överförd från första upplagan,

utgiven av _Natur & _Kultur,

_Stockholm #2013, med

__ISBN #978-#91-#27-#42870-#6

_Specialpedagogiska skolmyndigheten

#2022

_Volym tre av sex

_Till punktskriftsläsaren

.....

_Diagramuppställningar och

tankekartor har skrivits som vanlig

text med rubriker och frågor, men

hänvisning kan ibland ske till

dessa.

_Din lärare visar på ritmuffen hur

en tankekarta och ett _Venndiagram

ser ut.

_Vid en del uppgifter står det

att övningar finns i kopierings-

underlaget. _Dessa uppgifter får

du av din lärare.

_Det finns #2 svällpappersbilder.

_Skicka gärna dina synpunkter på
anpassningen av denna bok till
anpassningsfunktionen~àspsm.se

_Innehåll volym tre	
.....	
_Siffran inom parentes hänvisar	
till svartskriftsbokens sidor.	
_Till punktskriftsläsaren	_I
_Testa med tandborste och tvål	
(#42)	#67
_En dag av törst (#44)	#72
_Dikten (#46)	#76
_Skatten på sin rätta plats	
(#48)	#80
_Kanske datorer och en massa	
spel? (#50)	#84
_Den riktiga skatten (#52)	#87
	_Iii

_Mopedringen (#54)#90

_Boken _Nyckeln till skatten

(#56)#93

_Testa med tandborste och tvål

::

#1. _Bea hade två idéer om hur de skulle kunna öppna den nedgrävda dörren. _Vilka var de?

#1. ---

#2. ---

#2. _Vad föreslog _Cesars morfar att de skulle göra? ---

#3. _I verkstaden prövar de olika metoder för att få ren nyckeln.

_Läs kapitlet och skriv in rätt ord i luckorna.

_Först spände _Börje fast nyckeln i ett ---(#1). _Cesar smetade in nyckeln med ---(#2). _Sedan blötte han en liten ---(#3) och började gnugga. _Det ---(#4) men ingenting hände. _Då provade de med en ---(#5) men då blev det ---(#6) i rosten. _De testade med ---(#7) och ---(#8), men nyckeln såg fortfarande bara ut som en ---(#9) klump. _Cesar gjorde ett sista försök med en grövre ---(#10). _Inget hände. _Då gav han upp. _Han skruvade loss nyckeln och dängde den hårt i ---(#11).

#42

#68

_Nyckeln studsade in bakom några

--- (#12) .

#4. _Vad hade nu hänt med nyckeln?

:::: #43 ::::::::::::::::::::::::::::::::::::::

#5. _Kan du verktygsorden?

_Inom parentes efter beskrivningen
står antalet bokstäver orden har.

#1. _Något man skruvar ner för
att fästa saker med (#5) .

#2. _Det man använder för att
skruva med (#11) .

#3. _Används för att hålla en
speciell lutning när man exempel-
vis ska skruva upp en hylla (#10) .

#43

#69

#4. _Kan man slipa med (#10).

#5. _En borste med strån av stål
(#10).

#6. _Används tillsammans med
skruv (#6).

#7. _Kan man hyvla med (#5).

#8. _Kan man såga med (#3).

#9. _Kan man mäta med och går att
fälla ihop (#8).

#10. _Kan man klippa med (#3).

#11. _Används tillsammans med
hammare för att fästa saker med
(#4).

#12. _Kan man tälja med (#4).

#13. _Kan man slå ned spik med

(#7).

#14. _Används för att hålla fast saker man jobbar med. _Sitter ofta fast i en bänk (#11).

#15. _Kan man hålla fast saker med, liknar en sax men är sällan vass (#4).

#16. _Kan man fila trä eller metall med (#3).

#17. _En elektrisk apparat som man kan borra med (#4).

#43

#71

_En dag av törst

::

#1. _I kapitlet används en del ovanliga ord. _Ta reda på vad orden, som står inom parentes efter meningen, betyder. _Sök på minst två olika sätt. _Skriv om meningarna med andra ord.

#1. _Asta satte munnen till nyckelhålet och blåste rent.

_Det kom en dov ton ur låset.

(dov)

#2. _Cesar vred runt nyckeln.

_Den kärvade lite först, men sedan gick det lättare.

(kärvade)

#3. _Det de trott var luckan till en jordkällare var egentligen locket till en låda som stod på sniskan i jorden. (sniskan)

#2. _Vilka två sätt använde du för att ta reda på ordens betydelser?

#1. ---

#2. ---

#3. _Vad fanns bakom dörren?

#44

#73

:::: #45 ::::::::::::::::::::::::::::::::::::::

#4. _Arbeta tillsammans. _Titta på sidan #142 för att läsa _Cesars förklaring till dikten. _Vad tror ni att de här två raderna vill säga den som läser?

_Den mätta dagen den är aldrig törst.

_Den bästa dagen är en dag av törst.

_Dikt

#5. _Välj en dikt som du tycker om.

_Skriv av den. _Vem har skrivit
dikten?

#6. _Träna dig på att läsa dikten

så att du kan läsa upp den för
klassen.

_Dikten

::

- #1. _Cesars mormor visste vem som hade skrivit dikten. _Vem var det?
- #2. _De hittar boken i mormors hylla. _Mellan vilka två andra författares böcker stod den.
- #3. _Vad hette diktsamlingen där dikten fanns?
- #4. _Just när barnen läst dikten, skrek _Cesars mamma till ute i köket. _Vad var det som hade hänt?

#5. _Vad var det som gjorde att
_Cesars mamma tyckte att det måste
vara magi? _Leta på sidan #145 och
skriv av den meningen.

#6. _På sidan #176 finns hela
dikten som barnen läste. _Vad
heter den?

#7. _Arbeta tillsammans. _Läs
dikten tillsammans. _På vilket
sätt hade den med skatten att
göra. _Samtala.

#46

#77

_Skriv en egen dikt

_Dikter kan handla om vad som helst och de behöver inte rimma.

_Så här skriver du en dikt som kallas "femrading".

_Rad #1: ett ord för en sak, en plats eller en person

_Rad #2: två ord som beskriver hur det första ordet är

_Rad #3: tre ord som berättar vad som händer eller vad man kan göra med det första ordet

_Rad #4: fyra ord, en mening som
visar en känsla

_Rad #5: ett ord, en synonym till
det första ordet

_Nyckeln

blänkande, fin

läser, öppnar, avslöjar

_Den ger mig förväntan

_Lösningen

#8. _Skriv en egen femrading.

#9. _Träna på att läsa din dikt
högt.

_Jag har läst för ---.

#47

#79

_Skatten på sin rätta plats

.....

#1. _Varför var klassen tillbaka på museet igen?

#2. _Runt montern stod även andra personer. _Vilka?

#3. _Hur var _Sigge och _Teddy klädda?

#4. _Som tack för hjälpen med att hitta en del av _Ingjalds skatt, fick __ABC-KLUBBEN tre belöningar. _Vilka?

#1. ---

#2. ---

#3. ---

#5. _Kapitlet är uppdelat i två
avsnitt. _Det första handlar om
klassens besök på museet. _Vad
handlar det andra om?

#6. _Varför skämdes _Olle när
rektorn kom?

#48

#81

_Gör en egen skattjakt

#7. _Göm en liten sak i eller nära klassrummet. _Skriv en kort instruktion med ledtrådar till var skatten finns. _Skriv på ett löst papper. _Låt en kamrat leta reda på din skatt och fylla i svaren nedan.

_Här ska --- fylla i!

_Jag hittade skatten.

--- ja --- nej

_Skatten bestod av ---

_Markera ord du tycker stämmer med
skattjakten.

_Ord:

tydlig svår lätt

krånglig rörig enkel

kort lång kul

_Tips till nästa gång: ---

#8. _Hur tycker du själv att

skattjakten fungerade? _Vad kan du

tänka på nästa gång du skriver en

instruktion?

#49

#83

:::: #50 ::::::::::::::::::::::::::::::::::::::

_Kanske datorer och en massa spel?

::

#1. _Asta kom på att varenda sak

som hade med _Olivia

_Kummelstjärna att göra, försvann

spårlöst efter ett tag. _Skriv och

berätta om det som försvunnit.

_Vilka ytterligare saker har

försvunnit? _Skriv och berätta.

#50

#84

=== _Bildbeskrivning =====

#1. _Asta har en vacker sten i
handen.

#2. _En gammal dam syns i en
spegel.

#3. _En låda med papperslappar.

#4. _Asta funderar på vad som
försvunnit ytterligare.

=====

#2. _Arbeta tillsammans. _Fundera
på vad som varit verkligt och vad
som varit överkligt i den här
boken. _Samtala med varandra.

:::: #51 ::::::::::::::::::::::::::::::::::::::

#3. _Berätta om fällan som polisen
gillrade.

_Löpsedel:

_Aftonpressen

_Juveltjuvarna fast i natt.

_Gick i polisens fälla

efter tips från allmänheten.

#4. _Hur slutar kapitlet? _Skriv av
sista repliken.

#5. _Vad tror du det var som _Asta
plötsligt kom på? _Ge förslag.

#51

#86

_Den riktiga skatten

.....

#1. _Asta lyckades komma på ett sätt att använda en del av belöningen, som gjorde alla glada samtidigt. _Vad?

#2. _Vad tycker du om _Astas förslag till belöning? _Varför?

#3. _Jämför _Astas förslag med det förslag du själv gav i förra kapitlet. _Vilket tycker du var bäst? _Varför?

#4. _Vad skulle du ha valt som
belöning om du var i _Astras
situation?

#5. _När _Asta stod i hotellrummet
framför spegeln, hände något
märkligt. _Vad?

:::: #53 ::::::::::::::::::::::::::::::

#6. _Varför har alla likadana
halsdukar?

#7. _Sigge och _Teddy har haft
svårt att bestämma sig för vad de
ska köpa om de får littelön. _I
boken har de funderat på flera
saker. _Vilka saker kommer du ihåg
att de pratat om att köpa?

#8. _Designa en egen halsduk. _Välj
färg och mönster.

_Mopedringen

.....

#1. _Vad är det här för en slags text? _En saga, instruktion eller en faktatext.

#2. _Vad är det i texten som gör att du kan lista ut vad det är för slags text? _Förklara och ge exempel.

#3. _Läs noga hela texten en gång till. _Stanna upp och fundera på om det är några ord som du inte förstår. _Skriv av dem och försök sedan att ta reda på vad de betyder.

#4. _Hur gjorde du för att ta reda på vad orden betyder?

:::: #55 ::::::::::::::::::::::::::::::::::::::

#5. _Samla nyckelord från texten och skriv in dem i listan med rubriken _Mopedringen nedan. _Några nyckelord är redan ditskrivna.

_Mopedringen

é #1960-tal

é leksak

é metallring i en harv

é ---

#6. _Arbeta tillsammans. _Ta hjälp
av listan och träna på att berätta
om mopedringen för varandra.

#7. _Berätta om mopedringen för
någon som inte läst texten.

_Jag har berättat för ---.

#8. _Hur gick det att berätta?

#55

#92

_Boken _Nyckeln till skatten

::

#1. _Para ihop meningarna #1--#9

med bild a--f.

_Meningar:

#1. _Ordentlig person som städade

i biblioteket

#2. _Arbetade på museet

#3. _Ville inte sova borta

#4. _Minnesmärke över _Ingjalds

bror _Hjalte

#5. _Försökte ordna flera

skattjakter

#6. _Flyttar snart till

guldsmedsaffären

#7. _Lyckades få rektorn att äta

godis på skoltid

#8. _Använde ofta ett formellt

språk

#9. _Grävde __ABC-KLUBBEN upp ur

jorden

_Bilder:

a) _Bea

m) _Runsten

d) _Sam

e) _Polisen _Yngve

i) _Cesars mamma

#56

#94

r) _Teddys pappa

n) _Cigarrask

t) _Läraren _Olle

f) _Rektor

#2. _Om du läser ihop bokstäverna som meningarna #1--#9 har parats ihop med bildas ett ord. _Skriv in det i damens svar.

_Damen säger: _Den riktiga skatten kommer till dig hela tiden, sekund för sekund. _Den riktiga skatten är ---.

#3. _ Vilket är ordet eller

förkortningen? (rätt antal

bokstäver i svaret står inom

parentes efter frågan)

#1) _ Kan man båt (#2) ---

#2) _ Går att öppna den gamla

källardörren med (#10) ---

#3) _ Lars _ Nilsson (#2) ---

#4) _ Blev _ Cesars morfar (#3) ---

#5) _ Gram (#1) ---

#6) _ Titta (#2) ---

#7) _ Olympiska spel (#2) ---

#8) _Kan man ha på smörgåsen (#3)

#9) _Är grapefrukten (#4) ---

#10) _Mörkhårig pojke (#3) ---

#11) _Kan man klättra på (#5) ---

#12) _Drar tåg (#3) ---

#13) _Ljud i musik (#3) ---

#14) _Flickan med ljus hår (#4)

#15) _Djur som förflyttar sig med
hjälp av lianer (#3) ---

#16) _Motsats till snett (#4) ---

#17) _Tredje bokstaven (#1) ---

#18) _Visar klockan (#3) ---

#57

#97

- #19) _Sekunder (#1) ---
- #20) _Säljer mediciner (#6) ---
- #21) _Inte låg (#3) ---
- #22) _Efter i (#1) ---
- #23) _Har man på foten (#3) ---
- #24) _Rövardotter (#5) ---
- #25) _Den sista ättlingen till
_Birger (#6) ---
- #26) _Vass på tass (#3) ---
- #27) _Kattdjur med tofsar på
öronen (#2) ---
- #28) ..., bättre, bäst (#3) ---
- #29) _Efter x (#1) ---
- #30) _Litet barrträd (#2) ---

#57

#98

#31) _Teddys pappa (#5) ---

#32) _Blev nyckeln med slippappret

(#6) ---

#33) _Sitter handen fast på (#3)

#34) _Sten med gammal skrift på

(#7) ---

#35) _Heter läraren (#4) ---

#36) _Polisens namn (#5) ---

#37) _Runt godis med guldpapper på

(#13) ---

#38) _Tittar (#3) ---

#39) __IFK _Barcelonas färg (#4)

#57

#99

#40) _Drar man genom håret (#3)

#41) _Fanns runt nyckeln (#4) ---

#42) _Dit åkte _Beas lag (#9) ---

#43) _Flickan med mörkt hår (#3)

#44) _Sådana ordnade _Olle (#11)

#45) _Stycken (#2) ---

#46) _Guldpeng (#3) ---

#47) _Förvaras cigarrer i (#3) ---

#48) _När snön smälter (#2) ---

#49) _Stålar (#6) ---

#57

#100

#50) _De ägde guldsmedsaffären

(#6) ---

#51) _Skaldjur (#6) ---

#52) _Karin som skrev dikten

"_I rörelse" (#4) ---

#53) _Inuti (#1) ---

#54) _Jordgubbsfärg (#3) ---

#55) _Elektricitet (#2) ---

#56) _Inte nej (#2) ---

#57) _Före _N (#1) ---

_Bokrecension

.....

_I en recension berättar man för
andra vad man tyckte om det man läst
eller sett. _En recension brukar
också innehålla något om handlingen
och de viktigaste personerna.

_Nu ska du få skriva en recension av

_Nyckeln till skatten.

#1. _Börja med att skriv ned fakta
om boken.

_Bokens titel: ---

_Bokens författare: ---

_Bokens illustratör: ---

#2. _Skriv en sammanfattning av vad
som hände i boken.

:::: #59 ::::::::::::::::::::::::::::::

#3. _Berätta något om karaktärerna
i boken.

#4. _Markera ord du tycker stämmer

med boken.

ord:

lättläst svårläst läsvärd

spännande innehållsrik lustig

rolig mystisk roande

otäck egendomlig lärorik

idérik kuslig sorglig

intressant underlig fängslande

tråkig äventyrlig osann

#59

#104

#5. _Berätta vad du tyckte om

boken.

_Jag tyckte bäst om: ---

_Mina tankar om boken: ---

_Jag ger boken --- nyckelhål!

#59

#105

_Ingela _Felth _Sjölund

_Pia _Hed _Andersson

__ABC-KLUBBEN åk #3

_Nyckeln till skatten

_Språknycklar

_Överförd från första upplagan,

utgiven av _Natur & _Kultur,

_Stockholm #2013, med

__ISBN #978-#91-#27-#42870-#6

_Specialpedagogiska skolmyndigheten

#2022

_Volym fyra av sex

_Till punktskriftsläsaren

.....

_Diagramuppställningar och

tankekartor har skrivits som vanlig

text med rubriker och frågor, men

hänvisning kan ibland ske till

dessa.

_Din lärare visar på ritmuffen hur

en tankekarta och ett _Venndiagram

ser ut.

_Vid en del uppgifter står det

att övningar finns i kopierings-

underlaget. _Dessa uppgifter får

du av din lärare.

_Det finns #2 svällpappersbilder.

_Skicka gärna dina synpunkter på
anpassningen av denna bok till
anpassningsfunktionen~àspsm.se

_Innehåll volym fyra

.....

_Siffran inom parentes hänvisar

till svartskriftsbokens sidor.

_Till punktskriftsläsaren_I

_Läsförståelse (#2)#106

_Faktatext (#15)#139

_Språknycklar

.....

_Läsförståelse

.....

_Mål

é _Jag ska kunna använda olika
lässtrategier för att förstå och
tolka texter.

é _Jag ska kunna reflektera över
innehållet i texter och samtala om
det.

_Strategier för läsförståelse

_När du läser en text, är det viktigaste att du förstår vad det är du läser.

_En duktig läsare använder olika knep, strategier, som hjälp för att förstå innehållet. _I det här avsnittet får du träna dig på att använda några sådana strategier.

..... #3

_Skapa inre bilder

.....

_När vi hör eller läser en text får vi bilder inne i huvudet. _Du kan se berättelsen nästan som en film som spelas upp för dig själv.

#1. _Vilka bilder får du i ditt

huvud när du läser den här

texten? _Läs, blunda och fundera.

| _Du är ensam i ett rum.

| _Det börjar mörkna utanför

| fönstret. _Det blåser och regnet

| smattrar mot fönsterrutan.

| _Du sitter i soffan och tittar

| på teve. _Plötsligt hör du ett

| klirrande ljud ifrån hallen.

| _Du sänker volymen på teven och

| lyssnar igen. _Nu hörs det

| ingenting. _Du reser dig upp.

| _Hjärtat bultar i bröstet.

| _Du går försiktigt mot dörren

| till hallen. _Vad får du se?

#2. _Arbeta tillsammans. _Sätt dig

med en kamrat och jämför era

bilder ni fick när ni blundade.

_Jag har berättat min bild för

---.

_Var det något som var liknande i

era bilder?

_Samtala om vilka platser ni såg

framför er. _Finns rummen i

verkligheten?

#3

#110

:::: #4 ::::::::::::::::::::::::::::::::::::::

_Textkopplingar

::

_Precis som när vi får bilder i

huvudet när vi läser, kan en

berättelse få oss att tänka på olika

saker. _Då gör vi textkopplingar.

é text-till-själv: _När texten får

mig att tänka på mig själv och

mina egna upplevelser.

é text-till-text: _När texten får

mig att tänka på en annan text som

jag läst eller hört.

é text-till-världen: _När texten
sätter igång tankar om det som
händer i verkliga livet.

#1. _Nu ska du få läsa början av en
berättelse. _När du kommer till en
tankebubbla, stannar du upp och
funderar på vilka tankar du fått
när du läst så här långt. _Skriv
ner dina tankar.

| _Bea skulle sova över hos _Asta.
|
| _De hade planerat det jättelänge.
|
| _Köpt chips och läsk och hämtat
|
| en tältsäng på vinden och bäddat
|
| den. _Nu var _Bea bara hemma för

#4

#112

| att hämta de saker hon skulle ha
|
| med sig.

_Tankebubbla: ---

:::: #5 ::::::::::::::::::::::::::::::::::::::

| _Det var inte första gången _Bea
|
| skulle sova borta. _Hon hade
|
| sovit hos farmor och farfar och
|
| mormor. _Och hos moster _Janna,
|
| fast bara en gång. _Men det här
|
| var första gången hon skulle sova
|
| över hos en kompis.

_Tankebubbla: ---

| _Asta hade frågat många gånger,
|
| men _Bea hade inte riktigt velat.

| _Hon tyckte inte att hon kände

| _Astas mamma och pappa så bra.

| _Och då var det lite läskigt.

| _Tänk om hon blev ledsen mitt i
|
| natten och ville gå hem.

_Tankebubbla: ---

#2. _Arbeta tillsammans. _Sätt dig
med en kamrat. _Berätta om era
tankar för varandra.

_Försök att fundera på vilken typ
av textkopplingar ni gjorde.

_Jag har berättat om mina tankar
för ---.

_Läsfixarna

::

_När du läser en text, är det viktigaste att du förstår vad det är du läser. _En expertläsare använder olika strategier som hjälp för att förstå innehållet. "_Läsfixarna" kan hjälpa dig när du ska läsa och förstå texter.

_Spågumman _Julia

_Spågumman _Julia förutspår och ställer hypoteser. _Hon uppmanar dig att stanna upp och fundera på vad du tror texten eller boken

kommer att handla om och vad du

tror kommer att hända.

_Frågeapan

_Frågeapan ställer sig frågor till texten. _Han uppmanar dig att fundera över vilka frågor som dyker upp i ditt huvud när du läser.

_Fröken _Detektiv

_Fröken _Detektiv reder ut otydligheter. _Hon uppmanar dig att stanna upp och fundera om det är något du inte förstår. _Det kan vara svåra ord som du behöver slå

upp eller en fras som du behöver diskutera med en kamrat eller en lärare för att förstå.

_Cowboy-_Jim med lasso

_Cowboy-_Jim med lasso fångar in det viktigaste och sammanfattar innehållet. _Han uppmanar dig att fundera på vad som var det väsentligaste i texten och summera det.

_Nu ska _Läsfixarna få visa hur de gör när de läser en berättelse.

| _Fiskarna och nätet

| _En fiskare stod på en klippa vid
| havet med ett nät. _Plötsligt kom
| ett helt stim av fiskar simmande.

| _I stimmet kunde han se att det
| var fiskar i alla möjliga
| storlekar. _Snabbt som blixten
| kastade fiskaren ut sitt nät.

| _När han sedan drog in nätet
| igen, var det bara de riktigt
| stora fiskarna som hade fastnat.

| _De små fiskarna hade nämligen
|
| lyckats simma ut genom maskorna i
|
| nätet.

| _Ibland kan det faktiskt vara
|
| bäst att vara liten.

:::: #8 ::::::::::::::::::::::::::::::::::::::

_Spågumman _Julia börjar med att
läsa rubriken och titta på bilden.

_Sedan funderar hon på vad hon tror
att berättelsen kommer att handla
om.

"_Jag tror att det kommer att
handla om fiskar som fastnar i ett
nät. _Nätet kommer kanske att gå

sönder eftersom det är så många
fiskar i det. _Då kan fiskarna fly."

_När _Frågeapan har läst texten
börjar han att ställa frågor till
sig själv.

"_Undrar varför fiskaren stod på
en klippa? _Hade han ingen båt?

_Varför kom det så många fiskar
samtidigt? _Hade fiskaren kastat i
något för att locka dit dem? _Hur
stark måste fiskaren vara för att
orka dra in nätet?"

_När fröken _Detektiv läser texten stannar hon upp och funderar om det är något hon inte förstår.

"_Vad betyder en klippa? _Vad menas med ett stim? _Jag kanske kan slå upp orden i en ordlista.

_Småfiskarna tog sig ut genom maskorna i nätet. _Vad menas med maskor? _När vi stickade i slöjden pratade vi om maskor. _Kanske kan jag fråga min lärare."

_När _Cowboy-_Jim läst igenom texten
funderar han på vad som var det
viktigaste och gör en
sammanfattning.

"_En fiskare hade ett nät med så
stora maskor att det bara var de
största fiskarna som fastnade i
nätet. _Det är inte alltid bäst att
vara stor. _Ibland kan det vara bra
att vara liten."

..... #9

_Nu är det din tur! _Läs som

_Läsfixarna

#1. _Låtsas att du är _Spågumman

_Julia. _Börja med att titta på

bilden och läs rubriken här

nedanför. _Vad tror du att den här

sagan kommer att handla om?

_Den mallige borgmästaren

=== _Bildbeskrivning =====

_Fyra män i orientaliska kläder
står framför ett välfyllt matbord.

_Två män dricker ur vinglas, en
man äter vindruvor och en man
lägger pengar i en börs.

=====

:::: #10 ::::::::::::::::::::::::::::::

_Det var en gång en man som blev
vald till borgmästare. _Mannen hette
_Casik. _Det betyder "lilla åsnan"
på kurdiska, som var språket man
talade på den här platsen.

#10

#125

_Ingen hade tänkt att det var något konstigt med namnet, men när mannen nu hade blivit borgmästare tyckte han att han var för fin för att heta "lilla åsnan". _Han samlade alla i staden och sa:

-- _Jag vill heta något annat.

_Vad ska jag heta?

_Folket funderade, och så ropade någon:

-- _Om du bjuder oss på fest i sju dagar, kan vi nog komma på ett namn!

_Det tyckte borgmästaren var en bra idé. _Han ville göra festen så

stor att alla verkligen skulle
förstå hur viktig han var. _Först
bjöd han hela sin släkt, sedan sina
grannar. _Därefter bjöd han alla
andra i staden. _Han tyckte ändå
inte att det räckte, så han red till
andra städer och bjöd alla han
mötte.

_När han skulle handla mat till
festen, gjorde han av med alla sina
pengar. _Ändå hade han inte råd.

_Han blev tvungen att sälja sina
kor.

_Folk kom från när och fjärran.

#10

#127

_Alla åt och drack så att de höll på
att spricka för det var ju inte de
som betalade.

_Den sjunde dagen samlades alla
gäster för att föreslå ett nytt
namn till borgmästaren. _Någon
undrade:

-- _Men varför behöver han ett
nytt namn?

_Då sa en annan av gästerna:

-- _Nu förstår jag! _Han heter ju
_Casik -- "lilla åsnan". _Det är för
lite för en så stor och viktig man.

_Från och med nu ska han heta

_Ker -- "stora åsnan"!

_Det tyckte alla var en bra idé.

:::: #11 ::::::::::::::::::::::::::::::::::::::

#2. _Låtsas att du är _Frågeapan.

_Läs sagan, fundera och skriv ner
de frågor som dyker upp i ditt
huvud.

#3. _Läs som _Fröken _Detektiv.

_Stanna upp och fundera på om det
är något du inte förstår. _Skriv
svåra ord eller fraser som du
behöver en förklaring på.

#11

#129

#4. _När du läst sagan, gör som

_Cowboy-_Jim med lassot. _Fundera
på vad som var det viktigaste och
skriv en sammanfattning.

#11

#130

:::: #12 ::::::::::::::::::::::::::::::::::::::

_Frågenivåer

::

=== _Bildbeskrivning =====

_En sjö i genomskärning. _På ytan
en segelbåt. _I vattnet simmar
fiskar av olika slag. _På botten
står en skattkista.

=====

_På ytan-frågor
é _Svaret finns i texten.
é _Vem, vad, var och när?

_Under ytan-frågor

é _Svaret står inte exakt i
texten.

é _Kan ha mer än ett rätt svar.

é _Varför, hur ... _Hur tänker du?

_På djupet-frågor

é _Vad betyder texten för mig?

#1. _Läs fabeln.

#12

#132

_Hunden och köttstycket

_En hund gick på en spång med en bit kött i munnen.

_När han såg sin egen spegelbild i vattnet, trodde han att det var en annan hund som också hade en köttbit i munnen.

_Han tyckte att den andra hundens köttbit såg större och saftigare ut än hans egen. _Därför släppte han sin egen köttbit för att få tag på den andres.

_Men hur gick det? _Jo, han förlorade båda, för hans egen

#12

#133

köttbit flöt bort med strömmen och
den andra köttbiten, den fanns ju
bara i hans fantasi.

_Sensmoral: _Den som gapar efter
mycket, mister ofta hela stycket.

:::: #13 ::::::::::::::::::::::::::::::

#2. _Besvara frågorna på de olika
nivåerna.

_På ytan-frågor

_Vad hade hunden i munnen?

_Var stod hunden?

#13

#134

_Under ytan-frågor

_Varför släppte hunden sin
köttbit?

_Hur gick det för hunden?

_På djupet-fråga

_Vad vill den här fabeln lära
oss?

:::: #14 ::::::::::::::::::::::::::::::::::::::

_Sammanfattning och bedömning

::

_Läsförståelse

::

_Mål

é _Jag ska kunna använda olika
lässtrategier för att förstå och
tolka texter.

é _Jag ska kunna reflektera över
innehållet i texter och samtala om
det.

_Min bedömning

_Läs och svara på påståendena om vad du har lärt dig. _Svara med ja eller nej.

é _Jag får bilder inne i huvudet när jag läser. ---

é _Jag kan göra textkopplingar. ---

é _Jag kan göra förutsägelser. ---

é _Jag kan ställa mig egna frågor till en text. ---

é _Jag kan besvara frågor på olika nivåer. ---

é _Jag stannar upp och funderar när det är något jag inte förstår. ---

#14

#137

é _Jag kan dra slutsatser utifrån
det jag läst. ---

é _Jag kan sammanfatta det
viktigaste av innehållet. ---

é _Jag kan samtala om och reflektera
över innehållet i texter. ---

_Jag behöver träna mer på ---

_Faktatext

::

_Mål

é _Jag ska kunna läsa och förstå
enkla faktatexter.

é _Jag ska kunna bearbeta
faktatexter.

é _Jag ska kunna skriva en egen
faktatext.

é _Jag ska kunna beskriva fakta för
andra på ett tydligt sätt.

_Vad är en faktatext?

_I en faktatext kan du läsa om något som finns eller har funnits i verkligheten. _Det kan vara en text som beskriver till exempel ett djur, ett föremål eller ett land. _Det kan också handla om något som har hänt. _När du skriver en faktatext, ska det du skriver stämma med verkligheten och vara sant.

:::: #16 ::::::::::::::::::::::::::::::::::::::

_Att läsa och skriva faktatext

::

_Oftast möter man faktatexter när
det är meningen att man ska lära sig
mer om någonting. _Innan man börjar
läsa, är det bra att skriva ner vad
man redan vet och vad det är man
vill ta reda på. _Då kan man till
exempel använda sig av ett

__VÖL-DIAGRAM.

_Så här kan det se ut när _Bea ska
lära sig mer om björnen:

_Vet:

_Jag funderar på vad jag redan
vet.

_Björnar finns i skogen. _Björnen
är brun. _Den tycker om blåbär.

_Björnen kallas ibland för nalle.

_Björnar är farliga.

_Önskar veta:

_Jag ställer frågor som jag vill
ha svar på:

_Hur många björnar finns det i

_Sverige? _Har någon blivit

uppäten av en björn? _Hur stor är

en björn?

#16

#142

_Lärt mig:

_Jag sammanfattar för mig själv
vad jag vet nu och hur jag tänkte.

_Hur:

_Jag funderar på hur jag ska göra
för att hitta svar på mina frågor.

_Jag ska leta på biblioteket efter
en faktabok om björnar.

_Bea hittar en faktatext om en

björn.

| _Björn

| _Det finns flera olika slags

| björnar. _Den art som lever i

| _Sverige är brunbjörnen. _Den har

| brun päls, små öron och en kort

| liten svans. _Björnen är vårt

| största rovdjur. _Den kan väga

| #250 kg och bli över två meter

| lång. _Trots att björnen är så

| stor, springer den väldigt snabbt

| och är duktig på att simma och

| klättra i träd.

#16

#144

|
| _Se svällpappersbild.
|

=== _Bildbeskrivning =====

_Björnhonan kan få #1--#4 ungar i
varje kull.

_Bildbeskrivning

_En björnmamma lufsar fram i
skogen. _Hon följs av #3 ungar.

_Björnarna är bruna och pälsen ser
mjuk ut.

=====
|
| _Björnen äter mest bär, växter
|
| och insekter men det händer också
|
| att den jagar stora djur som älg
|
| och ren.

#16

#145

| _Det finns ungefär #3000

| björnar i vårt land. _De allra

| flesta lever i de stora skogarna

| i norra _Sverige. _Björnen sover

| hela vintern i ett ide. _Idet kan

| vara en grotta eller en håla som

| björnen grävt. _Mitt i vintern

| föder honan sina ungar i idet.

| _När ungarna föds är de nakna och

| lika små som ekorrar. _När

| vårsolen börjar värma, kommer de

| ut ur idet. _Då är smånallarna

| stora som hundar.

| _Se svällpappersbild.

=== _Bildbeskrivning =====

_Björnens tassor kallas ramar. _Så
här ser spåren ut.

_Bildbeskrivning

_Spår av fyra tassavtryck.

_Trampdynan är liten om man jämför
med de fem långa tårna.

=====

:::: #17 ::::::::::::::::::::::::::::::

_När _Bea har läst texten, letar hon
efter nyckelord och gör en
tankekarta.

_Björn

_Var lever djuret?

stora skogar

norra _Sverige

_Vad äter djuret?

bär, växter, insekter, älg, ren

_Hur ser djuret ut?

brun päls, små öron, kort svans,

#2 m lång, #250 kg

#17

#148

_Hur bor djuret?

i skogen

ide på vintern

grotta eller håla

_Berätta något mer om djuret.

springer snabbt

simmar, klättrar

ca #3000 st i _Sverige

#1--#4 ungar i idet

nakna ungar

tassar = ramar

_Tankekartan använder _Bea när hon

berättar om björnen. _Så här blev

_Beas text:

#17

#149

| _Björnen

| _Utseende

| _Brunbjörnen har brun päls. _Den

| har små öron och en kort, liten

| svans. _Björnen kan bli

| jättestor, mer än två meter lång

| och väga #250 kg. _Det är lika

| mycket som åtta klasskompisar.

| _Tassarna kallas ramar.

| _Hur och var lever den?

| _Brunbjörnen lever i de stora

| skogarna i norra _Sverige. _På

| vintern kryper den in i en grotta

| eller en håla. _Boet kallas ide.

#17

#150

| _Där sover den hela vintern.

| _Ungarna föds i idet. _Då är de
| nakna.

| _Vad äter den?

| _Björnen äter mest bär, växter
| och insekter. _Ibland händer det
| att den jagar större djur.

| _Mer fakta om björnen

| _Brunbjörnen kan springa fort.

| _Den är också duktig på att simma
| och klättra. _Det finns ungefär
| #3000 björnar i _Sverige.

_Till sist fyller _Bea i den sista
rutan, "_Lärt mig" i __VÖL-
diagrammet. _Vad tror du att hon
skrev?

#17

#152

_Ingela _Felth _Sjölund

_Pia _Hed _Andersson

__ABC-KLUBBEN åk #3

_Nyckeln till skatten

_Språknycklar

_Överförd från första upplagan,

utgiven av _Natur & _Kultur,

_Stockholm #2013, med

__ISBN #978-#91-#27-#42870-#6

_Specialpedagogiska skolmyndigheten

#2022

_Volym fem av sex

_Till punktskriftsläsaren

.....

_Diagramuppställningar och

tankekartor har skrivits som vanlig

text med rubriker och frågor, men

hänvisning kan ibland ske till

dessa.

_Din lärare visar på ritmuffen hur

en tankekarta och ett _Venndiagram

ser ut.

_Vid en del uppgifter står det

att övningar finns i kopierings-

underlaget. _Dessa uppgifter får

du av din lärare.

_Det finns #2 svällpappersbilder.

_Skicka gärna dina synpunkter på
anpassningen av denna bok till
anpassningsfunktionen~àspsm.se

_Innehåll volym fem

.....

_Siffran inom parentes hänvisar

till svartskriftsbokens sidor.

_Till punktskriftsläsaren_I

_Faktatext (forts.) (#18).....#153

_Berättande text (#27).....#174

:::: #18 ::::::::::::::::::::::::::::::::::::::

_Nu är det din tur! _Läs och skriv
faktatext

::

_Nu ska du få göra som _Bea och ta
reda på mer om ett djur utifrån en
faktatext.

#1. _Vilket djur väljer du?

#2. _Fyll i de första rutorna i

__VÖL-DIAGRAMMET.

_Vet:

_Jag funderar på vad jag redan
vet.

_Önskar veta:

_Jag ställer frågor som jag vill ha svar på.

_Lärt mig:

_Jag sammanfattar för mig själv vad jag vet nu och hur jag tänkte.

_Hur:

_Jag funderar på hur jag ska föra för att hitta svar på mina frågor.

_Nu är det dags att leta reda på en
eller flera faktatexter om ditt
djur.

| _Att läsa faktatext

| _En faktatext kan innehålla svåra
| ord och meningar.

| _Ibland behöver man arbeta mer
| med en text för att förstå. _Här
| är några tips:

| é _Innan du läser, titta på
| rubrikerna och bilderna.

| é _Medan du läser, läs noga,
| stanna upp och fundera om det är
| något du inte förstår. _Ibland

| kan du behöva läsa flera gånger.
|
| _Ta hjälp av kamrater, en ordbok
|
| och din lärare. _Samla på
|
| nyckel-ord (viktiga ord och
|
| meningar). _Skriv in dem i en
|
| tankekarta.

:::: #19 ::::::::::::::::::::::::::::::

#3. _Skriv ned de nyckelord du
hittar med hjälp av frågorna
nedan.

_Vilket djur handlar det om?

_Var lever djuret?

_Hur ser djuret ut?

_Hur bor djuret?

#19

#156

_Vad äter djuret?

_Berätta något mer om djuret.

:::: #20 ::::::::::::::::::::::::::::::::::::::

#4. _Använd dina svar i uppgift #3
och skriv en egen faktatext.

#5. _Arbeta tillsammans. _Berätta
om ditt djur för en kamrat.

_Jag har berättat för ---

#6. _Vad har du lärt dig? _Fick du
reda på allt du ville? _Fyll i den
sista rubriken _Hur i __VÖL-
diagrammet på sidan #18.

#20

#157

_Att ta reda på fakta genom att
undersöka

::

_Nu har du använt texter ur böcker
för att söka fakta. _Men det finns
fler sätt att ta reda på fakta. _Du
kan till exempel:

é intervjuva någon som vet mycket om
ett ämne,

é undersöka något,

é titta på en film,

é läsa och söka fakta på _Internet,

é göra studiebesök, t ex på ett
museum.

_Här visar _Sam hur han gjorde en undersökning och skrev en faktatext.

_Han valde att undersöka läseboken.

_Han började med att fylla i ett

__VÖL-DIAGRAM:

_Vet:

_Jag funderar på vad jag redan

vet:

_Det är en läsebok.

_Den heter "_Nyckeln till skatten".

_Författaren heter _Mats _Wänblad.

_Den har mjuka pärmar.

_Önskar veta:

_Jag ställer frågor som jag vill
ha svar på:

_Hur många sidor har boken?

_Hur tung är den?

_Hur stor är den?

_När skrevs den?

_Har _Mats _Wänblad skrivit fler
böcker?

_Lärt mig:

_Jag sammanfattar för mig själv
vad jag vet nu och hur jag
tänkte:---

_Hur:

_Jag funderar på hur jag ska göra för att hitta svar på mina frågor.

_Jag behöver linjal och våg.

_Jag kan leta i boken.

_Jag ska fråga på biblioteket och kanske söka på _Internet.

_Sedan inledde _Sam sin undersökning för att få svar på det han undrade över. _Svaren antecknade han i en tankekarta. _Den ser du på nästa sida.

:::: #22 ::::::::::::::::::::::::::::::::::::::

_Så här såg _Sams tankekarta ut:

_Nyckeln till skatten"

_Storlek

#14,7 cm bred

#1 cm tjock

#300 gram

#21 cm hög

_Författaren

_Familjen _Monstersson

bilderböcker, kapitelböcker,

faktaböcker

_Heja _Lovisa! och fler böcker om

fotbollstjejen _Lovisa

#22

#162

många fler böcker!

serien om _Krabbsjögrund

(_Spökskeppet _Vallona m.fl.)

__ABC-KLUBBEN: _Lyckostjärnan,

_Den magiska kulan,

_Diamantjakten

_Mer om boken

#176 sidor

#24 kapitel

skrevs år #2012

_Sam använde det han redan visste
och de nya fakta han fått reda på,
när han skrev sin faktatext.

_Så här blev det:

#22

#163

| _Faktatext om _Nyckeln till

| skatten

| av _Sam

| _Nyckeln till skatten är min

| läsebok. _Den är skriven av _Mats

| _Wänblad. _Han skrev den #2012.

| _Boken har #176 sidor och är

| indelad i #24 kapitel. _Den är

| #21 cm hög och #14,7 cm bred.

| _Den är #1 cm tjock och väger

| cirka #300 g. _Boken har mjuka

| pärmar.

| _Mats _Wänblad har skrivit många

| andra böcker av olika sorter,

| både faktaböcker och berättelser.

| _I ___ABC-KLUBBEN finns böckerna

| _Lyckostjärnan, _Den magiska

| kulan och _Diamantjakten. _Han

| har också skrivit om _Familjen

| _Monstersson, fotbollstjejen

| _Lovisa, mysterieböckerna om

| _Krabbsjögrund och många fler.

=== _Bildbeskrivning =====

_Fotografi på _Mats _Wänblad. _En

leende man med glasögon och

kortklippt hår, iklädd blårutig

skjorta.

=====
#22

#165

_Sam berättade om boken och om _Mats
_Wänblad för sin syster. _Sedan
fyllde han i sista rubriken _Hur i
__VÖL-DIAGRAMMET.

_Vad tror du att han skrev?

#22

#166

:::: #23 ::::::::::::::::::::::::::::::

_Nu är det din tur! _Gör en
undersökning

::::::::::::::::::::::::::::::::::::

_Nu ska du få göra som _Sam,
undersöka ett föremål att skriva en
faktatext om.

#1. _Vad väljer du att undersöka?

#2. _Fyll i de första rutorna i
__VÖL-DIAGRAMMET.

_Vet:

_Jag funderar på vad jag redan

vet: ---

#23

#167

_Önskar veta:

_Jag ställer frågor som jag vill
ha svar på: ---

_Lärt mig:

_Jag sammanfattar för mig själv
vad jag vet nu och hur jag tänkte:

_Hur:

_Jag funderar på hur jag ska göra
för att hitta svar på mina frågor:

_Innan du kan gå vidare behöver du
kanske ha fått hjälp med att ta fram
redskap till din undersökning, eller

#23

#168

ha bokat en tid med en expert att
intervjua.

:::: #24 ::::::::::::::::::::::::::::::

#3. _Gör en tankekarta med fakta
du tar reda på om ditt föremål.
_Skriv ned dina fakta. _Som
rubrik skriver du vad det är du
undersöker.

:::: #25 ::::::::::::::::::::::::::::::

#4. _Använd dina fakta i uppgift
#3 och skriv en egen faktatext.

#5. _Arbeta tillsammans. _Berätta
om ditt föremål för en kamrat
eller för klassen.

_Jag har berättat för ---

#6. _Vad har du lärt dig? _Fick du
reda på allt du ville? _Fyll i
rubriken _Hur i __VÖL-DIAGRAMMET
på sidan #23.

#25

#170

_Sammanfattning och bedömning

.....

_Faktatext

.....

_Mål

é _Jag ska kunna läsa och förstå
enkla faktatexter.

é _Jag ska kunna bearbeta
faktatexter.

é _Jag ska kunna skriva en egen
faktatext.

é _Jag ska kunna hålla en muntlig
presentation för andra.

_Min bedömning

_Läs och svara på påståendena om vad du har lärt dig. _Svara med ja eller nej.

é _Jag kan läsa och förstå enkla faktatexter. ---

é _Jag tittar på rubriker och bilder innan jag läser. ---

é _Jag stannar upp när det är något jag inte förstår. ---

é _Jag kan använda ett __VÖL-diagram. ---

é _Jag kan söka fakta och ta ut nyckelord. ---

#26

#172

é _Jag kan använda en tankekarta.

é _Jag kan ta reda på fakta genom
att undersöka. ---

é _Jag kan skriva en egen faktatext.

é _Jag kan hålla en muntlig
presentation för andra. ---

_Jag behöver träna mer på ---

_Berättande text

.....

_Mål

é _Jag ska kunna läsa och förstå en berättande text och kunna samtala om dess huvudbudskap.

é _Jag ska kunna använda mig av olika strategier för att skriva berättande text.

é _Jag ska kunna känna till hur en berättande text kan organiseras med inledning, handling och avslutning.

é _Jag ska kunna använda mig av
enkla former av textbearbetning.

é _Jag ska kunna lyssna till och
återberätta en saga.

_Vad är en berättande text?

_En berättelse skildrar alltid ett
händelseförlopp. _Den är ofta på-
hittad och bygger på fantasi men en
berättande text kan också handla om
något som har hänt i verkligheten.

_I det här avsnittet får du möta
några olika typer av berättelser och
lära dig vad du ska tänka på när du
själv ska skriva berättande text.

..... #28

_Berättelsekarta

.....

#1. _Läs en berättelse. _Fyll i
berättelsekartan.

_Karaktärer

_Vilka personer är viktiga i
berättelsen?

_Miljö

_Var utspelar sig berättelsen?

_Är det en eller flera platser?

_Problem

_Vilka hinder eller problem
uppstår?

#28

#176

_Lösning

_Hur löser det sig?

_Hur klarade karaktärerna
problemet?

#28

#177

_Personbeskrivning

::

_För att en berättelse ska bli
intressant behöver läsaren kunna
lära känna karaktärerna i historien.

_Författaren behöver tänka på att
göra bra personbeskrivningar. _Det
är inte bara viktigt att berätta hur
en person är utanpå. _Ännu viktigare
är det att beskriva hur den är
inuti, t.ex. vilka egenskaper
personen har, vad den är intresserad
av och vilka tankar och åsikter den
har.

_Cesar ska beskriva _Pippi

_Långstrump. _Han funderar på hur

_Pippi är och gör en tankekarta.

_Pippi

_Utseende

fräknar

flätor

rödhårig

långa strumpor

stora skor

_Egenskaper

busig

stark

omtänksam

#29

#179

modig

envis

rik

snäll

_Annat speciellt

_Villa _Villerkulla

pappa kung

går inte i skola

_Tommy och _Annika

apa och häst

_Så här blev _Cesars person-

beskrivning av _Pippi:

| _Pippi är en flicka med fräknar
|
| och rött, flätat hår. _Hon är
|
| klädd i långa strumpor och stora
|
| skor. _Pippi är jättestark och
|
| kan lyfta sin häst. _Hon är en
|
| envis, busig och modig flicka som
|
| gör som hon vill. _Mot dem som är
|
| hennes vänner är hon snäll och
|
| omtänksam.

| _Pippi bor i _Villa _Villegkulla
|
| tillsammans med sin häst som
|
| heter _Lilla _Gubben och sin apa

#29

#181

| som heter _Herr _Nilsson. _Hennes
|
| mamma är en ängel och hennes
|
| pappa är kung på en söderhavsö.
|
| _Hon har en kappsäck full med
|
| guldpengar. _Pippis grannar och
|
| lekkamrater heter _Tommy och
|
| _Annika. _Att gå i skolan är
|
| ingenting för _Pippi. _Hon gör
|
| precis som hon vill!

..... #30

_Nu är det din tur! _Gör en
personbeskrivning

.....

_Nu ska du få göra som _Cesar och
beskriva en annan sagoboksfigur som
du känner till.

#1. _Gör först en tankekarta.

_Använd rubrikerna och fundera på
hur din figur är. _Fyll gärna på
med fler rubriker.

_Utseende

_Annat speciellt

_Egenskaper

#30

#183

:::: #31 ::::::::::::::::::::::::::::::::::::::

#2. _Använd din tankekarta och skriv en personbeskrivning.

#3. _Läs igenom din text. _Fick du med allt från tankekartan?

_Använd checklistan här intill och ändra i texten tills du är helt nöjd. _Ta hjälp av kamrater, ordlista och din lärare.

_Checklista

é _Stor bokstav och punkt ---

é _Mellanrum mellan ord ---

é _Rätt stavat ---

é _Inte för många upprepningar ---

é _Olika långa meningar ---

_Läsbro

::

_Att läsa eller skriva en berättelse är som att gå över en bro. _Bron kan delas upp i tre delar: inledning, handling och avslutning.

_Inledning

_I början av en berättelse presenteras vem eller vilka berättelsen handlar om (karaktärer) och var den utspelar sig (miljön).

_Här börjar också en beskrivning av handlingen: vad karaktärerna gör eller ska göra.

_Handling

_Därefter beskrivs själva händelseförloppet i berättelsen.

_Det kan vara flera saker som händer och olika karaktärer som kommer in i handlingen. _Problem eller hinder uppstår som huvudpersonen ska lösa eller ta sig förbi.

_Avslutning

_I avslutningen får problemet eller problemen sin lösning.

_De tre bockarna _Bruse

::

_Så här kan läsbron se ut när vi
tänker på sagan om de tre bockarna
_Bruse.

_Inledning

é _Tre bockar ska äta sig feta. _För
att komma till ängen måste de gå
över en bro.

_Handling

é _Under bron bor ett elakt troll
som vill äta upp dem. _Den lilla
och den mellanstora bocken ber
trollet att vänta och äta upp den

som är större.

_Avslutning

é _Den stora bocken stänger trollet
ner i ån.

#1. _Samtala om vilket eller vilka
huvudbudskap berättelsen om
bockarna _Bruse har. _Skriv. ---

#33

#189

..... #34

_Nu är det din tur! _Skriv en
berättelse

.....

#1. _Nu ska du få skriva en egen
berättelse. _Tänk först igenom vad
den ska handla om. _Förbered dig
genom att fylla i följande:

_Inledning: ---

_Handling: ---

_Avslutning: ---

#2. _Använd din läsbro och skriv
berättelsen på datorn eller
perkinsmaskinen.

#3. _Läs igenom din text. _Fick du med allt från läsbron? _Använd checklistan här intill och ändra i texten tills du är helt nöjd. _Ta hjälp av kamrater, ordlista och din lärare.

_Checklista

é _Tydlig inledning ---

é _Tydlig avslutning ---

é _Stor bokstav och punkt ---

é _Mellanrum mellan ord ---

é _Rätt stavat ---

é _Olika långa meningar ---

:::: #35 ::::::::::::::::::::::::::::::::::::::

_Blank sida.

:::: #36 ::::::::::::::::::::::::::::::::::::::

_Jämföra berättelser och karaktärer
::

_För att upptäcka likheter och
skillnader mellan två berättelser
kan man använda ett _Venndiagram.

_I den ena cirkeln skriver man
sådant som bara hör till den ena
boken och i den andra sådant som
bara hör till den andra boken. _I
fältet där cirklarna möts skriver
man sådant som hör till båda
böckerna.

#36

#192

_Man kan också använda

_Venndiagrammet när man jämför två
olika karaktärer. _Så här kan det se
ut när man jämför seriefiguren

_Bamse med _Pippi _Långstrump.

=== _Bildbeskrivning =====

_Två cirklar som möts.

_Bamse: är ett djur, blir stark av
dunderhonung, bor med sin familj

_Pippi: busig, är en människa, är
alltid stark, rik, bor själv

_Där cirklarna möts: är världens
starkaste, omtänksam

=====
#36

#193

#1. _Välj någon av karaktärerna i
_Nyckeln till skatten att jämföra
dig själv med. _Fyll i
_Venndiagrammet.
_Jag ---

#36

#194

_Sammanfattning och bedömning

.....

_Berättande text

.....

_Mål

é _Jag ska kunna läsa och förstå en berättande text och kunna samtala om dess huvudbudskap.

é _Jag ska kunna använda mig av olika strategier för att skriva berättande text.

é _Jag ska kunna känna till hur en berättande text kan organiseras med inledning, handling och

avslutning.

é _Jag ska kunna använda mig av
enkla former av textbearbetning.

é _Jag ska kunna lyssna till och
återberätta en saga.

_Min bedömning

_Läs och svara på påståendena om
vad du har lärt dig. _Svara med ja
eller nej.

é _Jag kan läsa och förstå en
berättelse och kan samtala om
huvudbudskapet. ---

é _Jag kan göra en berättelsekarta.

#37

#196

é _Jag kan göra en tankekarta för
att förbereda en person-
beskrivning. ---

é _Jag kan skriva en
personbeskrivning. ---

é _Jag vet hur berättelser är
uppbyggda. ---

é _Jag kan använda läsbron som hjälp
för att strukturera en egen
berättelse. ---

é _Jag kan skriva en egen
berättelse. ---

é _Jag kan gå igenom min text i
efterhand och göra den bättre. ---

#37

#197

é _Jag kan återberätta en berättelse
med tydlig handling. ---

é _Jag kan använda ett _Venndiagram
för att göra jämförelser. ---

_Jag behöver träna mer på ---

#37

#198

_Ingela _Felth _Sjölund

_Pia _Hed _Andersson

__ABC-KLUBBEN åk #3

_Nyckeln till skatten

_Språknycklar

_Överförd från första upplagan,

utgiven av _Natur & _Kultur,

_Stockholm #2013, med

__ISBN #978-#91-#27-#42870-#6

_Specialpedagogiska skolmyndigheten

#2022

_Volym sex av sex

_Till punktskriftsläsaren

.....

_Diagramuppställningar och

tankekartor har skrivits som vanlig

text med rubriker och frågor, men

hänvisning kan ibland ske till

dessa.

_Din lärare visar på ritmuffen hur

en tankekarta och ett _Venndiagram

ser ut.

_Vid en del uppgifter står det

att övningar finns i kopierings-

underlaget. _Dessa uppgifter får

du av din lärare.

_Det finns #2 svällpappersbilder.

_Skicka gärna dina synpunkter på
anpassningen av denna bok till
anpassningsfunktionen~àspsm.se

_Innehåll volym sex

.....

_Siffran inom parentes hänvisar

till svartskriftsbokens sidor.

_Till punktskriftsläsaren_I

_Instruerande text (#38).....#199

_Stavning och språklära (#45)...#216

_Instruerande text

::

_Mål

é _Jag ska kunna läsa och följa
olika instruktioner.

é _Jag ska kunna skriva egna
instruktioner.

_Vad är en instruerande text?

_I en instruktion ska man med så
få ord som möjligt tydligt beskriva
hur man utför någonting. _Man nämner
bara det man behöver veta och inget
onödigt. _Hur man ska göra beskrivs

steg för steg, ibland i punktform.

_Ett exempel på instruktion är
recept.

..... #39

_Skattjakt

.....

#1. _Asta har gömt en skatt och
gjort en skattjakt. _Följ
instruktionen noga, så kan du nog
hitta den.

| _Skattjakt

| #1. _Starta vid kyrkan.

| #2. _Gå tvärs igenom granskogen.

| #3. _Gå förbi det blå huset fram
| till vägen.

| #4. _Följ vägen åt vänster fram
| till fyrvägskorsningen.

|
#39

#201

| #12. _Sväng till höger under
|
| viadukten.

| #13. _Följ vägen förbi affären
|
| på höger sida.

| #14. _Gå över på vägens vänstra
|
| sida och följ staketet till
|
| grindhålet.

| #15. _Gå igenom grindhålet fram
|
| till huset

| #16. _Gå till höger och runda
|
| huset.

| #17. _Rakt fram ser du ett litet
|
| förråd.

| #18. _Där finns skatten.

#2. _ Vilken färg har förrådet där
skatten är gömd?

#3. _ Gör en egen skattjakt. _ Skriv
instruktioner.

#39

#204

:::: #40 ::::::::::::::::::::::::::::::::::::::

_Recept

::

_Recept är en typ av instruktion som beskriver hur man ska göra när man lagar mat eller bakar. _I receptet får du veta vilka ingredienser du behöver och i vilken ordning allt ska göras.

__ABC-KLUBBENS varma mysmacka

#3 st

_Ingredienser:

#3 stora skivor vitt bröd

#1 #1/#2 msk tomatpuré

#3 små tomater

#100 g skinka eller kalkon

#1 dl riven ost

_Pizzakrydda

_Gör så här:

_Sätt ugnen på #225 grader.

_Ta fram en bakplåt och lägg på

bakplåtspapper. _Bred tomatpurén

på brödsnivorna och lägg dem på

#40

#206

| bakplåten.

| _Skölj tomaterna och skär dem i
| tunna skivor. _Skär köttet i
| smala strimlor.

| _Lägg de skivade tomaterna och
| köttet på brödet. _Krydda med
| lite pizzakrydda. _Strö över den
| rivna osten. _Grädda i mitten av
| ugnen tills osten har smält och
| fått en gyllenbrun färg,
| ca #5--#10 min.

#1. _Läs receptet och numrera

meningarna rätt.

é _Grädda i ugnen i ca #5--#10

min. ---

é _Lägg tomatskivorna och köttet

på brödet. ---

é _Sätt ugnen på #225 grader. ---

é _Bred tomatpurén på

brödsnivorna. ---

é _Krydda och strö över den rivna

osten. ---

:::: #41 ::::::::::::::::::::::::::::::

_Nu är det din tur! _Skriv ett eget
recept

::::::::::::::::::::::::::::::::::::

#1. _Nu ska du få skriva ett eget
recept. _Välj ett recept som du
redan kan eller hitta på ett
fantasirecept.

_Ingredienser: ---

_Gör så här: ---

:::: #42 ::::::::::::::::::::::::::::::::::::::

_Lekinstruktion

::

_När man ska spela ett spel eller leka en lek är det viktigt att kunna förklara vad spelet eller leken går ut på. _Så här förklarade _Olle en lek.

_Korsordsleken

_Alla deltagare sätter sig runt ett bord där de får en penna och varsitt papper med #4 ;x #4 rutor.

_En deltagare börjar leken genom att säga en bokstav som alla sedan måste skriva in i en av sina rutor.

#42

#210

_Sedan går leken vidare genom att nästa deltagare säger en bokstav som alla måste skriva i en ruta. _Det gäller att försöka få ihop så många ord som möjligt av sina bokstäver, både vågrätt och lodrätt. _När alla rutorna är ifyllda räknar man ihop sina poäng. _Man får ett poäng för varje bokstav i ett helt ord.

#1. _Arbeta tillsammans. _Lek

korsordsleken tillsammans med
någon eller några kamrater.

_Jag lekte korsordsleken med ---

_Jag fick --- poäng.

--- vann med --- poäng.

#42

#212

:::: #43 ::::::::::::::::::::::::::::::::::::::

_Nu är det din tur! _Skriv en egen
lekinstruktion

::

_Nu ska du få skriva en instruktion
till en egen lek. _Använd
checklistan.

_Kom ihåg att skriva ...

é vad leken heter, ---

é hur många som kan vara med i

leken, ---

é om man behöver några särskilda

saker, ---

é hur leken går till, ---

é hur man vinner leken. ---

#43

#213

:::: #44 ::::::::::::::::::::::::::::::::::::::

_Sammanfattning och bedömning

::

_Instruerande text

::

_Mål

é _Jag ska kunna läsa och följa
olika instruktioner.

é _Jag ska kunna skriva egna
instruktioner.

_Min bedömning

_Läs och svara på påståendena om
vad du har lärt dig. _Svara med ja
eller nej.

#44

#214

é _Jag kan läsa och följa en
vägbeskrivning. ---

é _Jag kan skriva en vägbeskrivning.

é _Jag kan läsa och följa ett
recept. ---

é _Jag kan skriva ett eget recept.

é _Jag kan läsa och följa en
lekinstruktion. ---

é _Jag kan skriva en egen
lekinstruktion. ---

_Jag behöver träna mer på ---

_Stavning och språklära

::

_Mål

é _Jag ska kunna skriva hela
meningar med stor bokstav och
punkt.

é _Jag ska kunna sätta ut
skiljetecknen punkt, frågetecken
och utropstecken.

é _Jag ska kunna sortera i
alfabetisk ordning.

é _Jag ska kunna känna till hur
några ord med tj-, j- och sj-ljud
stavas.

_Språkets regler

_Det finns olika regler för hur ett språk är uppbyggt och hur ord får stavas. _När vi arbetar med språklära tränar vi på skriftspråkets regler.

_Alfabetisk ordning

.....

#1. _Fyll i bokstäverna som saknas
i alfabetsraderna.

_A - - - - _F - - - - _K - - -

_O - - - _S - - - - _X - - - - _Ö

- b - - e - - - - j - - m - - -

- r - - - - w - - - - ä -

#2. _Lös meddelandet. _Skriv

bokstaven som kommer efter i
alfabetet.

hmfiökc göq fqåus mdq dm rjöss.

#3. _Lös vidare. _Skriv bokstaven
som kommer före i alfabetet.

wbs usps ev buu efo gjoot? ---

#4. _Skriv ett eget hemligt
meddelande. _Låt en kamrat lösa
ditt meddelande.

--- har löst mitt meddelande.

::: #47 ::::::::::::::::::::::::::::::

_I ordböcker och register står
orden listade i alfabetisk ordning.

_Det betyder att de ordnas efter
sin första bokstav. _Om flera ord
börjar på samma bokstav, ordnar
man dem efter den andra bokstaven

#47

#219

i varje ord.

#5. _Skriv de här namnen i

alfabetisk ordning. _Titta på
den första bokstaven.

_Sigge _Teddy _Asta _Olle

_Ingjald _Cesar _Hjalte _Bea

#6. _Skriv de här namnen i

alfabetisk ordning. _Titta på
den andra bokstaven.

_Börje _Bea _Birger _Barbro

_Björn _Blenda _Bo _Bruno

#47

#220

#7. _Skriv de här orden i

alfabetisk ordning. _Titta på
den tredje bokstaven.

spade spöke spik spjut

spåkula sport spruta spänne

#8. _Arbeta tillsammans. _Skriv fem

ord var på lösa lappar. _Byt

lappar med varandra och lägg orden

i alfabetisk ordning. _Blanda alla

era ord och lägg dem i alfabetisk

ordning. _Skriv.

#47

#221

:::: #48 ::::::::::::::::::::::::::::::::::::::

_Tj-ljudet

::

_Tj-ljudet kan stavas med:

k tj kj ch

_Oftast stavas det med k.

#1. _Läs orden och markera

tj-ljudet. _Obs, det finns

luringar!

ord:

kedja tjur kända

tjock ketchup tjäna

känna köra kjol

chili tjuv kyckling

kille chips kök

tjata kittla kö tjej

köpa kär kylskåp keps

#2. _Skriv in orden på rätt plats.

_Träna på att stava orden.

_Kedja: ---

_Kjol: ---

_Tjur: ---

_Ketchup: ---

#49

#223

:::: #49 ::::::::::::::::::::::::::::::::::::::

_J-ljudet

::

_J-ljudet kan stavas med:

j g hj lj dj gj

_Oftast stavas det med j eller g.

#1. _Läs orden och markera

j-ljudet. _Obs, det finns

luringar!

ord:

gitarr ljus djup

gård hjärta gilla

berg ljud hjul

gem gjorde göra

arg hjälp jacka

gärna jätte ljuga

djur jordgubbe gick

hjälm djungel

#49

#225

#2. _Skriv in orden på rätt plats.

_Träna på att stava orden.

_Gitarr: ---

_Hjärta: ---

_Ljus: ---

_Djungel: ---

_Jordgubbe: ---

___GJ: ---

:::: #50 ::::::::::::::::::::::::::::::::::::::

_Sj-ljudet

::

_Sj-ljudet kan stavas på många olika

sätt: sj sk stj skj ch sch sh

_Vanligast är sj och sk.

#1. _Läs orden och markera

sj-ljudet. _Obs, det finns

luringar!

ord:

sköldpadda stjärna choklad

skjorta schampo skidor

shorts sjö skola

skjuta stjälta chef

stjärt schack sked

skata själv sjuk

schema skynda

#50

#228

#2. _Skriv in orden på rätt plats.

_Träna på att stava orden.

_Sjö: ---

_Choklad: ---

_Sköldpadda: ---

_Skjorta: ---

_Shorts: ---

_Schampo: ---

_Stjärna: ---

_Meningar och skiljetecken

::

. ? !

_En mening börjar alltid med stor bokstav och slutar med punkt, frågetecken eller utropstecken.

_Det vanligaste är att den slutar med en punkt. _När man läser högt gör man en liten paus när punkten kommer. _För att få sätta ut punkten behöver meningen vara "hel".

_Den måste berätta något. _Det kallas för att den är ett påstående.

_Om meningen är en fråga, ska den

sluta med ett frågetecken.

#1. _Skriv färdigt meningarna så
att de blir "hela". _Avsluta med
punkt eller frågetecken.

_Igelkotten kan ---

_Vem är det som ---

_Klockan tolv brukar ---

_Varför ---

#51

#231

#2. _En text utan skiljetecken blir

svår att läsa. _Försök själv!

| kalle ligger i sin säng och ska
|
| sova då ser han något mystiskt
|
| borta vid fönstret det ser ut
|
| som ett spöke kalle blir rädd
|
| och rusar upp ur sängen var är
|
| dörren han hittar den inte

_Sätt ut stor bokstav, punkt och
frågetecken i texten.

#3. _Skriv en kort fortsättning på
berättelsen. _Glöm inte stor
bokstav och skiljetecken.

#51

#232

#4. _Utropstecken används efter
utrop, uppmaningar och hälsningar.

_Fyll i fler exempel.

_Utrop är något man får ur sig när
man är glad, arg, rädd eller
överraskad.

_Hoppsan! --- ---

_Uppmaning är när man ber någon
att göra något.

_Stäng dörren! --- ---

_Hälsning är till exempel:

_Hej då! --- ---

_Namnjakt

_Välj en bokstav. _Fyll sedan
raderna med namn som börjar på den
bokstaven. _Kom ihåg! _Namn börjar
alltid med stor bokstav.

_Jag väljer bokstaven ---

stad ---

land ---

flicknamn ---

pojknamn ---

kändis ---

bilmärke ---

#52

#234

_Sammanfattning och bedömning

.....

_Stavning och språklära

.....

_Mål

é _Jag ska kunna skriva hela
meningar med stor bokstav och
punkt.

é _Jag ska kunna sätta ut
skiljetecknen punkt, frågetecken
och utropstecken.

é _Jag ska kunna sortera i
alfabetisk ordning.

é _Jag ska kunna känna till hur
några ord med tj-, j- och sj-ljud
stavas.

_Min bedömning

_Läs och svara på påståendena om
vad du har lärt dig. _Svara med ja
eller nej.

é _Jag kan läsa och skriva några ord
stavade med j-ljudet. ---

é _Jag kan läsa och skriva några ord
stavade med tj-ljudet. ---

é _Jag kan läsa och skriva några ord
stavade med sj-ljudet. ---

#53

#236

é _Jag kan sortera ord i alfabetisk
ordning. ---

é _Jag kan skriva hela meningar med
stor bokstav och punkt. ---

é _Jag kan sätta ut frågetecken
efter en fråga. ---

é _Jag kan sätta ut utropstecken
efter uppmaningar och utrop. ---

é _Jag vet att namn börjar med stor
bokstav. ---

_Jag behöver träna mer på ---